

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetui
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai

2026 m. sausio 14 d. 26-003ER

PASIŪLYMAS DĖL ERĮ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-1049 TOBULINIMO

Šiuo raštu Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) kreipiasi į Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komitetą, atsižvelgdama į tai, kad iki š. m. sausio 15 d. laukiami komentarai dėl Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 9, 12, 33, 34, 44, 45, 49, 81, 83, 90 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 42-1 straipsniu, įstatymo projekto Nr. XVP-1049 (toliau – ERĮ pakeitimo įstatymo projektas) bei teikia siūlymą dėl ERĮ pakeitimo įstatymo projekto tobulinimo. LVK siūlo papildyti ERĮ pakeitimo įstatymo projektą nuostata, kuria būtų **sudaryta galimybė iki 30 metrų aukščio ryšio bokštus, nelaikomus ypatingais statiniais, pripažinti kilnojamaisiais daiktais**. Pažymėtina, kad toks teisinis pokytis būtų itin reikšmingas – jis leistų supaprastinti naujų mobiliojo ryšio bokštų įrengimą, kuris šiandien dėl būtinybės gauti statybą leidžiančius dokumentus užtrunka net iki 18 mėnesių. Tai yra vienas pagrindinių veiksnių, ribojančių spartesnę 5G ryšio infrastruktūros plėtrą, ypač Lietuvos regionuose, kadangi dažniausiai tokiuose specialiuose metaliniuose bokštuose talpinama mobilaus ryšio tiekimui užtikrinti reikiama ryšio įranga toliau nuo gyvenamųjų vietovių nutolusiose vietovėse arba netankiai apgyvendintose vietovėse arba mažiau tankiai apgyvendintose miestų vietovėse. Kartu pabrėžtina, kad efektyvus iki 30 metrų aukščio ryšio bokštų įrengimo reguliavimas yra ypač aktualus dabartiniu laikotarpiu siekiant užtikrinti ryšio pasiekiamumą galimų saugumo iššūkių kontekste.

Pažymėtina, kad valstybė kryptingai siekia užtikrinti, jog kokybiškas ir patikimas mobilusis ryšys būtų prieinamas visiems šalies gyventojams – ne tik didžiuosiuose miestuose, bet ir regionuose bei nutolusiuose namų ūkiuose. Šis tikslas aiškiai įtvirtintas 2025 m. gruodžio mėnesį Ryšių reguliavimo tarnybos patvirtintame mobiliojo ryšio plėtros plane ir planuojamame radijo dažnių aukcione, kur didelis dėmesys skiriamas teritorinei aprėpčiai ir paslaugų prieinamumui. Tačiau šių tikslų įgyvendinimas praktikoje neatsiejamas nuo galimybės sparčiai ir racionaliai plėtoti bazinę mobiliojo ryšio infrastruktūrą. Perteklinės ir ilgai trunkančios ryšio bokštų statybos procedūros, ypač taikomos nedidelės apimties ir riboto poveikio infrastruktūrai, šiuo laikotarpiu tampa reikšminga kliūtis šiems valstybės tikslams pasiekti.

Pažymime, jog bokštai iki 30 metrų aukščio konstrukciškai atitinka kilnojamųjų daiktų apibrėžimą, o jų įrengimas nesukelia papildomų grėsmių saugai ar aplinkai. Analogiška praktika jau sėkmingai taikoma ir elektros energetikos sektoriuje. Nėra pagrįstos priežasties, kodėl mobiliojo ryšio infrastruktūrai, kuri yra ne mažiau svarbi valstybės saugumui ir atsparumui, turėtų būti taikomi griežtesni reikalavimai – ypač šiuo sudėtingu geopolitiniu laikotarpiu. Toks perteklinis reglamentavimas stabdo strateginės reikšmės infrastruktūros diegimą šalyje.

Pridėtina, kad ketinimas peržiūrėti ryšio bokštų teisinį reguliavimą buvo išreikštas ir LR Vyriausybės lygmeniu. 2025 m. gegužės mėn. Susisiekimo ministerija, vykdydama Ministro Pirmininko pavedimą ir kartu su Aplinkos bei Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis išnagrinėjusi LVK pateiktą siūlymą, pripažino jį pagrįstu ir paprašė pateikti duomenis apie galimą poveikį valstybės finansams.

Atsižvelgdama į minėtą prašymą, LVK pateikė Susisiekimo ministerijai skaičiavimus, jog šiuo metu mobiliojo ryšio operatoriai Lietuvoje valdo apie 150 ryšio bokštų. Pagal galiojančius savivaldybių tarybų nustatytus nekilnojamojo turto mokesčio tarifus (nuo 0,5 iki 3 proc.), vidutinis metinis nekilnojamojo turto mokestis vienam bokštui siekia apie 200 EUR. Vadinasi, bendra metinė visų tokių bokštų apmokestinimo suma sudaro maždaug 30,000 EUR į valstybės ir savivaldybių biudžetus. LVK vertinimu, toks galimas mokesčių netekimas yra labai nedidelis, palyginti su viešąja nauda, administracinės naštos sumažinimu ir spartesne pažangios elektroninių ryšių infrastruktūros plėtra.

Svarbu pažymėti, kad ketinimas peržiūrėti Elektroninių ryšių įstatymą ir supaprastinti ryšio bokštų statybą buvo aiškiai įtvirtintas 2025 m. rugpjūčio 20 d. Vyriausybės nutarime Nr. XV-400 „Dėl Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“. Jame numatyta, kad kartu su Gigabitinės infrastruktūros akto įgyvendinimu bus peržiūrėtas ir Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnis. Tačiau šiuo metu registruotame ERĮ pakeitimo įstatymo projekte šios

nuostatos neatsispindi, todėl siūlomas papildymas leistų užtikrinti teisėkūros nuoseklumą ir atitikimą Vyriausybės patvirtintiems prioritetams.

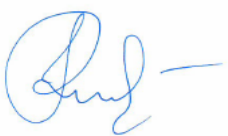
Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, LVK siūlo patobulinti ERĮ pakeitimo įstatymo projektą, Elektroninių ryšių įstatymą patikslinant taip, kaip nurodyta Priede Nr. 1.

LVK tikisi, kad Seimo Ekonomikos komitetas, konsultuojantis kartu su Susisiekimo ministerija ir Ryšių reguliavimo tarnyba, konstruktyviai įvertins bei palaikys LVK pateiktą pasiūlymą. Esant poreikiui, LVK atstovai yra pasiruošę detaliau pristatyti pasiūlymą.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinė direktorė

Ineta Rizgelė

Priedas Nr. 1

1. Pakeisti Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„4. Ryšių linijos, kabeliai, ryšių kabelių kanalų sistemos yra laikomi kilnojamaisiais daiktais. Elektroninių ryšių infrastruktūra (elektroninių ryšių infrastruktūra laikoma elektroninių ryšių veiklai vykdyti skirta fizinė infrastruktūra, kurią sudaro aparatūra, įrenginiai, įskaitant antenas, linijas, vamzdynus, kabelius, kanalus, kolektorius, šulinius, atramines konstrukcijas, bokštus, stiebus, statinius, statinių įvadus, statinių inžinerines sistemas, skirstomąsias spintas ir kitas priemones) laikoma kilnojamaisiais daiktais, išskyrus elektroninių ryšių infrastruktūros objektus, kurie pagal Statybos įstatymą laikytini pastatais arba ypatingais statiniais.“~~

2. Papildyti Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnį 5 dalimi ir atitinkamai patikslinti kitų Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnių (5-8) dalių numeraciją:

~~„5. Elektroninių ryšių infrastruktūros objektai ir įrenginiai, išskyrus nurodytus Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnio 4 dalyje, statomi Statybos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Visa Elektroninių ryšių įstatymo 42 straipsnio 4 dalyje numatyta elektroninių ryšių infrastruktūra projektuojama, įrengiama ir informacija apie įrengtus objektus ir įrenginius (techniniai ir buvimo vietos duomenys) skelbiama viešai Susisiekimo ministerijos nustatyta tvarka.~~

~~5- 6. Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais elektroninių ryšių infrastruktūros gyvavimo ciklą apibūdinantys duomenys kuriami, tvarkomi, valdomi ir viešinami skaitmenine forma~~

~~6- 7. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija nustato elektroninių ryšių infrastruktūros gyvavimo ciklą apibūdinančių duomenų kūrimo, tvarkymo, valdymo, viešinimo, duomenų struktūros reikalavimus. Nustatydama šiuos reikalavimus, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija taip pat nurodo atvejus ir nustato tvarką, kada skaitmeniniai duomenys kuriami, tvarkomi, valdomi, naudojami taikant statinio informacinį modeliavimą ir Nacionalinį statybos informacijos klasifikatorių, kaip jie apibrėžiami Statybos įstatyme.~~

~~7- 8. Valstybė plėtoja viešąją sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūrą vietovėse, kuriose jos nėra ar kuriose nėra konkurencijos teikiant sparčiojo plačiajuosčio ryšio paslaugas. Viešosios sparčiojo plačiajuosčio ryšio infrastruktūros plėtrą koordinuoja ir įgyvendina Susisiekimo ministerija.~~

~~8- 9. Elektroninių ryšių tinklų teikėjai kaupia duomenis apie savo valdomą elektroninių ryšių infrastruktūrą skaitmeniniu formatu. Ryšių reguliavimo tarnyba turi teisę gauti šiuos duomenis, kai jie reikalingi elektroninių ryšių veiklos reguliavimo tikslais.“~~